

Asia: VN/12457/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta Yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024 (YTS2024)

Luku 1. Johdanto

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Strategian alkuun tulisi kuvata sen tavoitteet ja tavoiteltu päämäärä. Tämän tulisi myös ohjata kirjoitustapaa ymmärrettävyyden ja sisällön tarkoituksenmukaisuuden osalta koko strategian osalta. Tavoitteet ovat löydettävissä tekstistä, mutta tiivistys strategian alkuun selkeyttäisi kokonaisuutta.

Kohta 1.3 Eräiden turvallisuuskäsitteiden liittyminen kokonaisturvallisuuteen.

Tämä kohta jää hieman vajaaksi. Mikäli näiden käsitteiden avaaminen strategiassa on tarkoituksenmukaista, tulisi niiden sisältöä ja merkitystä avata laajemmin. Nyt tekstissä esimerkiksi todetaan kyberturvallisuuden olevan kokonaisturvallisuuden toteuttamista kybertoimintaympäristössä. Mikäli tätä ei avata laajemmin tulisi kohdan tarkoituksenmukaisuutta arvioida, huomioiden myös sen kenelle strategia on tarkoitettu.

Luku 2. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Johtaminen (luku 2.1 s17-18) Ennakointi ja tiedon jakaminen mahdollistavat tehokkaamman suunnittelun ja näin edesauttavat uhkiin vastaamista, niiden vaikutusten vähentämistä sekä edistävät toipumista. Toiminnan koordinointi ja tiedonkulku on varmistettava eri viranomaisten, elinkeinoelämän ja järjestöjen yhteistoiminnalla.

Tämä kokonaisuus riippuu eri toimijoiden aktiivisuudesta ja mahdollisuudesta välittää tietoa. Toimeenpanon osalta tulisi huomioida tietotarpeiden ja tilannekuvan jakamisen perusteet esimerkiksi varautumisen painopisteiden osalta ja näin ollen saavuttaa kattavampi mahdollisuus varautua.

Luku 3. Yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin kohdistuvat uhkat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Ei kommentoitavaa

Luku 4. Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Kohta 4.2 Varautuminen. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot on kuvattu Kuviossa 2, johon uutena kokonaisuutena on timantin keskelle tuotu yksilöt. Varautuminen ulottuu kaikille toiminnan tasoille ja sisältää elinkeinoelämän, järjestöjen ja muiden yhteisöjen toiminnan yhteensovittamisen julkisen sektorin toimenpiteiden kanssa.

Pelkkä viranomaisten varautuminen ei ole riittävää yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamiseksi. Varautumisen vaikuttavuus edellyttää koko yhteiskunnan osallistumista toimiin. Jokaisella on vastuu myös omasta varautumisestaan.

Strategiassa painotetaan yksilönvarautumista, mutta sitä ei avata laajemmin. Tässä voisi huomioida yksilöiden varautumisen päämäärää ja tavoitteita sekä toiminta-ajatusta ja tarkentaa kuinka yksilö voi omaan varautumisen tasoon vaikuttaa, ja miten strategia tasolla yksilönvarautumiseen vaikutetaan.

,

Kohta 4.3 Vaste. Strategiassa on tuotu esiin uutena terminä "Vaste". Termi itsessään ja sen kuvaus on tarkoituksenmukainen. Vaste tulisi huomioida jo olemassa olevien termien sisällä ja varautumisen sekä valmiussuunnittelun osana. Uuden termin tuominen asiakirjaan ei ole tarkoituksenmukaista vaan kyseinen osuus tulisi sisällyttää jo olemassa oleviin ohjeistuksiin varautumisen kokonaisuudessa.

Luku 5. Kokonaisturvallisuuden toimijat

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Kohdassa 5.4 korostetaan, että yksilöiden toimintakyky sekä tiedot, taidot ja turvallisuutta vahvistava asenne muodostavat yhteiskunnan kriisinsietokyvyn perustan. Tulisiko yhteiskunnan turvallisuus strategiassa olla yhtenä strategisena tehtävänä yksilön varautuminen?

Luku 6. Kokonaisturvallisuuden tulevaisuus

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse alaluku tai sivunumero.

Ei kommentoitavaa

OSA 2: Strategiset tehtävät

Kirjoita yksilöity palautteesi tähän. Merkitse strategisen tehtävän numero ja nimi sekä nimeä osio (Päämäärä ja tavoitteet; Toiminta-ajatus; Toimijat).

Ei kommentoitavaa

Yleiset kommentit strategialuonnokseen.

Kirjoita yleiset havaintosi strategialuonnoksesta.

Luonnos ei itsessään anna perusteita ja menetelmiä strategian toimeenpanemiseen. Ministeriöt vastaavat varautumisesta hallinnonalallaan, mutta yhteisen varautumisen ja yhteensovittamisen kehittämiseksi olisi tarkoituksenmukaista tuoda esiin kattavammin mihin toimintaympäristön muutoksista johtuviin toimiin tulisi varautua tai mihin painopistettä voisi suunnata.

Julkiseen asiakirjaan tätä on haastavaa tuoda, mutta tulisiko tätä pohtia esimerkiksi strategian toimeenpano-ohjelmalla?

Julkinen konsepti on hyvä lähtökohta kokonaisturvallisuuden ymmärtämiselle, mutta tarkoituksenmukaista olisi tuottaa myös konkretiaa.

Strategian luonnos on kattava ja kuvaa hyvin yhteiskunnan kokonaisvarautumisen mallia. Haasteen tuo 150 sivua pitkä kokonaisuus, josta keskeisimpien roolien vastuut ja tehtävät voivat jäädä huomioimatta. Visuaalinen kuvaus niin ministeriöiden, paikallistason toimijoiden sekä yksilöiden tehtävistä voisi tuoda lisäarvoa ja helpottaa tulkitsemista.

Salovaara Timo
Digi- ja väestötietovirasto

Kuntsi Tommi
Digi- ja väestötietovirasto